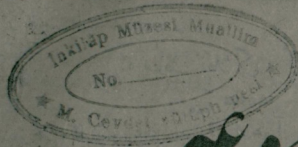

۱۵ نبدان ۱۳۳۹ - ۱۹۲۳

صافی ۷۴-۸

در دنجی جلد

کتابخانه

اكتي

كوشه يي دونر دونر سوغاڭك اوپر اوچنه
جام ديوارينه صيرتي وروب كونه قارشى او -
يوقيان آرقاداشه سسلدى : - ادالي، باش
اڭدى اوردى ؟

پري آغير آغير باشى قلدرى ، سسك
كايكي طرفه يافدى و آيله جامه قايسى : ازارايتى .
- نه نه وار باش اڭدىنى آڭپورسك ؟
- بزم شمسى اڭدىنىك مكنوتى وارده ...
آغير قاينه اوموزله يالاندى . انكين بر آڭاڭك
آلتىدىك شادرواڭك كدرينه برقاچ كشي رهاونه
دزىلاردى . ماولوك ايجى بپ چوده ساران
اوطلردن بركت قايسى اوكنه كنجيه اوستى باشى
دوزلندى و پروازه آيله ووردى . ايجردن
قارشى اوكسوروكا : « كبر ! صداسى دونه يودالى .
مجانا صدقنرله اوكنه ياپيليش دقتورلرله
آراستنده يرلشمش اولان باش چاوش اوکا
بايوردى :

— خير اوله ... ديدى .

— خيبر اڭدىم ! بزمى اڭدى كوندردى .
ديه البته كچه ليدى بر كاڭدى اوکا اوزالدى .

يويازي قاراڭنى اوطله ايجنده آيشيق بر كوزله
كاغدى اكر ك اوقوردى . « نوبه قكم ! ديه
باشلايان بو مكنوت اومدن برى وعد ايتدىكى
ضياڭك بو آڭشام وريله چكى خير وريوردى .
بورغون چهره مى كولوموسدى : بو كوزيله برابر
آغرييان باي دوزورلر قى تشيله : - دعت
بو آڭشام دعوتى نى ها ! ديدى . بويكده صير -
نيوردى . كه دكنى خير ووردى . قايدن ديشارى
چيگان نقره « بكاديشارده كيسه وارسه يوللا »
ديدى .

براز سوكره ايجرى كيرن شيعف ، چايسز
برنه « بكا قلعيدن كاير گلز برى كوند ! »
تعايتى ووردى واريده راندينى ايشنه تكرار
باشلادى .

..

هيسى تمام اولدقلى زمان قالددير .
جله يي داما شيديدن ، براز سوكرا كيرم
حكاى عالمك هوايله قازى دومالانش برحاله
ايدير . بو ايليقي ، اناسى بايانان ياز كچه مى بر
ريله شاقلاشورق ، انشلى حكايلر سويلرله
كولتورلردى .

فره قوك اوكندن كچه مكن ايجون چارشيك
ايجندن آرقه سوغاڭك دالدير . براى كچه يولارى
آيدنلايوردى .

هان هيسى بى طرژده صيرالان قايلردى . برى
وورديلر ايجردن « كيراز ؟ » ديه خيفجه سوران قاين
سسته ايجلردن رى « بزا ! » دنجيه بو بچكى
مسافره قابى آچيلوردى .

« بيوركا ! » ديه سسلنديلر . خفيف برايشيق
اوقاچى بايجهده تيربيوردى ، ارج قابوده دوران
برقادى « لامبا كيترك ! » ديه ايجرى به سسلويده
بر طرفندده بايجهده كيرم « بيوركا ! بيهرك ! »
دييوردى . قانك سوك كيرمك اركاشندى
غريديرى قاباندى ، آرقاشنه دايانان قولدميرى
كچه نك ايجنده ايجيه سوون بر عسله شاقيردادى .
ايجرى كيرملىرى ، او صاحى آيلى بر كوزله
سوزيوردى . آڭشام رايى كله ساووربيورده بر
ياندنه يوقايدى يولان قيزره بايغيرمق اولنرى
آڭشاهى چاغرييوردى .

برر اركيكر ، اومدن بريدن هيسى ميدانه
جيويوردى ، وعضى قيرينه قيرينه ، بعضيلرى قوشه
قوشه كايلور ، سلاملاشورلر ...

هر كنى مختلف سسلر قارشيلور :
— واي غيره ... كوزكه يالديم حسنامى ...
قدريه سنده زردامى سك ؟ ... نكار ... بو
آڭشام ديهه كيزه جماعت تمام ... ياقول آڭشامك
عائشه ؟ . يوقى او ؟ . چاغريه ! چاغريه ! بوتون
ماله بواره ...

بو كوزوكلر آراستنده قانيله اسكه لوله
برلييوردلر . صيرسز بر كنارده اوزى چيشت
چيشت مزمارله سولسناش ماصيه بايقشورلر .
هيسى ايلك يشين راست كله اوطلرديلر .
ايسيكارى تاملاق ايجون ديشارى به برى كيتدى .
— واه صاحى ! الهى ! ، شيبان برقادى -
بوتون بو طايدينى طايدينى سافارلر نه اڭاللى ،
كاه ستملى ، كنديشك اونونولديندن ، وفاسز
لقدن بخت ايديسور ، باشقه اولره كيه نلره
داراييوردى

— هله سن . (ديه ضياڭنى ترتيب ايدن
باش چاوشنه جيقيشيبوردى) ياقول اقباله نه
يايقيق ؟ ...

شمسى اڭدى - نه وازكه ؟ ... ديه صوردى .
— ييلم آرتيق ... چكى كون اسكداريله
برارميشك .

توفيق اڭدى آلاى اشدى : - نه اولور
جام ، ايكى شهرى مملكتلرنى اوزلتمشدر ..
ريكيكلر يواش يواش ماصيه باشنده ايجكه
باشلامشدر . اقباله باش چاوشى كندى حالرينه
براقديلر .

قحطل دونكه باشلادى . اليرنى ديزلى
اوستمدو طاقنر واردى ... يواش يواش موائلر
كيتدى . ديلر آييلدى ، اسكه لهر برينه برآز
داما ياباندى ...

ايجلردن برى كنارده وراز بارلرله نيكى كوردى .
ومان برى فيزلدن برنه اوت كنده باشقه برنه
وبرمرك آڭشام باشلاديلر .
هيسى بر آغيزدن « اسكندر بوغازى » نه
باشلاديلر . بونك تشله وسرعتلى آڭنى اولنرى

چوشديرمه كفائت ايتدى . قحطل دامالرعلى
دولوب يوشايلوردى . تكرار بر شرقى به ياشلاديلر :

بيوروك قيزيك عشقنه ن ياييوردم
سوداينر محبته آلدانيردم

قويولرم واردر بزم سورى سورى
بورو ياوردم بورو مالمه لك كلى

... چيغارا دومانى باشلرى اوستنده قاين
برلوب ماقبى يايغشدى .

— ياشا به آقصاوار !

— وار اول آرقاود قيزى !

كى التافتر داغلييور ، بريدن برچاوش ،
ايرى ييتلرني اليريك تريله سيلهرك ، شيبان
او صاحيه :

— چايه چايه اوقهك قاچه ؟ ديه صوريور .
او ، راستيله سورمدهن ، قارائاق روفوي ايجنده
يلايليان آڭش بويكى كى آزا صيرا چاقان ايفين
كوردلرى بوقت داما سوزرك :

— برايلر ، آلامازسك ، دييوردى .

... باشلر چوقدن اچيلشدى ، جا كنترولر -
زولى اى اولشدى ، شمدى صيردن چيبيوردى .
بوتون اورادمكلر بر كره اوپونه قاندى .
شمسى اڭدى به چفته تلى ايجون هيسى يواورديلر .
ادليلى آڭش باشنده دنى ايله كوك آڭدجه
قانيرلر بترلندن هايقيرشورلدى . هواصيتيلى
اولدينى حس ايتديلر . دمير يئشكر صيم صيق
قايلايدى . اچيلماستى ارينه تله او صاحى :
— اولماز جام ، دوريه ... ديه سوبانييوردى .
... آرتيق جو قوناق سوكه حديه واردى .
« قيرازسك ! قيرازسك ! » آڭشيله برقاچ قنح ،
بارداق يولده پارچالاندى . كوزلر غورلا - يوردى .
تمن توك قانين اركان بايلرى بريريك اوموزيه
دوشكه باسلدى .

ايجلرندىرى هونكورتيله باشى ماصيه دايدى ،
هيسى شانين ، كوزلى بوآدامه چورديلر .
توفيق اڭدى : — ناولوك ، عبدالله چاوش !
ديه صوردى .

عبداله چاوش نفسى طيقان حقيق قورله حالا
هونكورت دييوردى . اصرار ايتديلر . مشكلته :
— ملكنى خاطرلادم ! جوانى آلايلديلر .
هيچ برى برشى سويله مدي . يالكر شمسى
اڭدى وار قوتيله ماصيه بر يوسروق آتدى .
برقاچ طباق قيريلدى .

اولنك بونك قاندايى او صاحى ذاتا كورييو
ردى . هوى اوستنه اقباله بر كوز ايتدى .
اوده ، عبدالله چاوشك سوزى اوسته قورادايى
شيبه نى لافير لافير ايجن باش چاوشك اوموزيه
دايدى :

— هايدى قان ، (ديه قوله آصيلدى) نى
اوطله كوتور ، دورامجام .

بولنده عزیمت یله یورومورلین طرفدارم» دیدی. یوزنه باقم، حقیقتدیک واضح اولان بو جواب، بتم ایچون مهم دکلیمه برآز اکسینکدی. زبرا کندلی تمیزی اوزره «بوخیلی مؤسسه تک هرآن صادق انسانی» دیکلمدن اولان دنیایک ضمت

و انقلاب قدرتی ایچلرند ملولامش بعضی عررلرک بوخصوصده کی یازیلر، اوقومشدم. اولتردن بری دیوردوکی «تورک اوجاقلرینه، هرملکک کنجلیکنه یکی وظیفه و دوشوبور، بوتون اوجاقلر و تمیزکنیلر ایچلرینده، تمجددک، ملتپوروللک تکبیل یی مؤسسه لک دشمنی اولانلره قارش، ارتجاعه قارش حرکت و مقاومت ایدیله جک

برخالده بولونمالیدر، حتی بوحرکت هرنه باسنه اولورسه اولسون ...» جدالیه صبی بک یوزلری اکلادم، بوسفر، اونیم یوزمه باندی، کولدی

وشونلری سوله دی. «عجا اوجاقلر، ارتجاعه قارش دورومیلک ایچون مسلح چالشیهله جک

برخالده میدر؟ بویه بر شیشه لزوم وارمیدر؟ تورک اوجاقی، دوعدی کوند بری بر چوق

اعتیادلره وعتنعلره قارش حرکت ایشدر. تورک اوجاقی دار ملتپورولک کوتومشدر، تورک اوجاقی دین قدر قوتلی بقی عاتلره قارش صرف

یکی اعتقادلرین آلدیی قوتله سرستجه حرکت ایشکنک اصلا ایدیه ایشمدر، تورک اوجاقک بوتون قنالی تولید ایشدری روح اشتیاریله

وجوده کشتیردکی فکر بریالریله ارتجاعه ک خصوصتی کنجلیک قلینده اولایتی طومشدر. «عادتا برجامه خطاب ایدر کی آتله سوله دیک

یوسوزلی توسیع ایتدی. «اصلنده هر شی بر فکردر، مایه باقم، اوجاقلار یازره فکردر، صوکره طیاره صوکره

بر قوتدر، مهتدس اولامه سنک باشنده دوشوندی، چیرکیر جیدی، حسابلر یادی

واک نهایت او فکری طیاره حالنده موارله چیقاردی. زیاده هرشی قیلن اول بر فکردر. بزم بوبوک مجاهدتم بر فکردر، بر فکرک بحا

هدمه سیر، آتادولیده بونایلر فکره، ملت فکرینه مغلوب اولدیلر. حاکم ملیه فکر قارلیدی، ایلریده تورمه ی ملحوظ دیشلریده

ارتجاعی ده، بوتون مصر عکس المیلری ده ایچمزدکی فکرک آتتی اوتجکدر. اولتر بزم ایدم لوزک بوبوکلی یاندک کندیلرکدن کویو

له کلر بوق اوله قاردر. اگر ایچمز، علوی فکرک آتیشله یاتیرسه ذاتا مسلح دیکدر، ذاتا هرآن، هر دیکمه حاضر دیکدر، تورک

ملتپورولککی فکر غلبه ایشدری. زور، جیر، اشتهامزلی دکل. بته اوکنجیلر بوتون مصر جریانلره قارش دورومجی شی نه اولدن فعلی حاضرانملره، نه اسرله، نه سوزلردر، ایچمزدکی آتشن واید آل عشقیدر. »

«نه اولورسکز به!» دیه بو تلاشلری صوریوردی. بو صیراده دیشاریدن طایرلر دویولدی. قیزلر بوندن حساتلندیلر؛ بر برلری ووردلر! دینه باغیرشدیلر.

دیکلری آرقه قایدن چیقوردلری.

بری قایدنک آفراندن ایچیری باندی: شمس، ایچیری گیردل یولسارک، قانولرک آراسنده بره چوملش، برده یانان آرقا داشنک، باشی قالدیرمق استیور. آکنه دوشمن ساچلری الیرله طاریوردی. دیشاردکیرک هیپده اونک:

«توفیق ... قرده شم ... نه اولدک ...؟ نه وار آتام!.. جواب ویرسک توفیق ... بن شمس ...

دیه سولندیکنی دیویوردی ...

مصطفی زاده

اَوْن بَشْ کَوْنْلَکْ اِستِشْ بَوْنْ

تورک اوجاقلری

محمدالد صبی کلیمه رقات — حمداله صبی

بکدن تورک اوجاقلری دیکلمک قدر کوزل و ذوقلی برشی آتایدورم. لکن دیکلری بوراده

وضوخله نقل ایدیملک ایچون بوکرز لکک و ذوق زبونی برآدم حانی دکل، علوی فکرک سریدلرین بری صفتی طاقتمجی، اوسریدلرک هردم سرین

وهردم آتشدیلر.

حمداله صبی بکل یازم ساعت قدر اوجاقلرک وضعتی، استقبالی و تورک ملتپورولکی حقدنه قونوشد. آلدیی فکرلری مان تیراغمه کلککی

و کندیلرینک آقرهدلن عودتلری بکل یوب ایکنکی برعلاقات ده یالیده صوکره اوزون برشی یازما ییستدی، اوآند پکا رانی اولدم. فقط

تمهیج روحه انتظار و زورلکک، شدی بوقدرجی اولسون برشی یازیورم. حمداله صبی بکل برده

دیکلرکدن صوکره استکبارکی اووزون و اطراقلی یازارم. واقعا عهدمدن دوشمن اولویوزم. فقط

بو، تمیقاحت دکل، اوآتشی قلیک، بکاوردیکی تازه حرارتدن و تازه جاندن کلن برشیدم.

حمداله صبی نک، تورک اوجاقلرینک وضعتی حقدنه شونلری سوله دی. «اکسیکی کچی حرشی

و علمی مامیتی محافظه ایدیور» بوندن صوکره ایچون دیدم. «بوندن صوکره ایچون بعضی شیلر لازم کیرسه بونی بوتون اوجاقلرک مرخصلرین مشکل بر عمری قونفره حل ایدم جکدر، بن

شخصاً بوتون اوجاقلرک که هیپ برتک اوجاندنر شدی به قدر صادق قالدیی حرث و علم اساسندن اصلا اوزاقلاشما یلمینه دوام ایشدکلی تمجد

شمسی افتدی براز مقاومت ایتک ایستدی .. فقط اصراره دایانمادی. صالانارک قالدی: «چو جوتلر بن ذالاشیورم، سز دوقکره باقم!»

دیندرک اقالله سورمه چیقدی

... قانلر دوام ایدیوردلری. قادن، اارکک

هی بی برشی ایجاد ایدیور، اولی درجه سی کوزمه قدن مان یاییوردی.

ماصنه اک اوستی بر مجلس صوکره مخصوص مدمش بر قاریشقیق ایچمده یدی، طاتی، اکی بریرنه قاریشمدی. و بو صوکره لملری،

آزوبده صوخی چقارمه چالشدیلر یوش شیشه لک دیندک جره لره مزه ایدیوردلری.

هیپ آدم عقلی سرخوش اولشدری. حتی بوتون بو عقلی باشندن کیدن قانله اداره ایدم یلدک ایچون راقی ایچمنه او صاحی ییله

مدمن اوقه سنک قاج اولدیی سوزان یالایقی چاوشک زوریله حدتی آکریمق اوزمیدی.

... هیچ بری فرقه ده کلدی، دوروب دورورکی بر طوقات شافلادی. هپسک غور کوزلی شاشقانله آچیلدی. باقدیلر: شمس،

توفیق افتدیک آرقه سنده صالانه صالانه: ها! سن بتم آنامه کفر ایدرسک ها! ... دیوب دوریوردی.

بریکی طوقات آتنده باقمه قافتش: کیم سولش؟ دیه صوریوردی.

هیپ آیکه ییدیلر. قایدلر اولدیلر برده سینمش، و قهقه نه اولمحقن جیتله سوزیور

لردی. اوصاحی، قراج آرقاداش آرمه کدرلر. فقط شمس یی بائیشدمق ممکن کلدی.

اطرائی آتلازلری بر آلیه ایشرک توفیق افتدی به جموم ایتدی. اولی یافسندن یالادای و صاورمه باشلادی.

قایدلر باغیرشقه قوبولدیلر، چاوشلرین بری: «سؤصک به! نه اولورسکز؟» دیه اولتره هاقیردی.

اونه کیلر دمده بغوشالری آیرمه جفا یاییوردلری. تام بو آراقی برشی کومله دی، هیپ بردن

بر «آ...» قویوردیلر. قیزلرین بری مان هولیه چاچاک، اوچنده آتاختار دیزینی اولان دودولک تخمیری یاقالامش،

اولانجه قوشیه اوتدیویوردی. قابلی کینکاردن بر قاج دانه یی آچیلدی. آرقه باقمه قاپوسیه بو جیرله آراسنده کین

خفیف بر یاز روزکاری سیتیتیلی هواده بوتانان انسانلرک یانان آلتی سرلهدی ...

اوصاحی تلاشله آبانده دولاشارلرک کترلری قبالالارلری الیرنه ویریور، بر طرفندن:

— شیمدی دوریه کایر، سز باری باقمه چچیک! دیه اولتری او طرفه دوعری ایشدری.

یوردی. شمس بردن شاشقین شاشقین قافتش: